

Шановні запоріжці та жителі області!

Звертаємо
Вашу увагу **ртуть**
відрізняється
високою
токсичністю для
будь - яких форм
життя.

Ртуть - метал сріблясто-білого кольору, у звичайних умовах легко рухома рідина, що при ударі поділяється на дрібні кульки, у 13,5 разів важча за воду. З підвищенням температури випаровування ртуті збільшується. Пари ртуті та її сполуки дуже отруйні. З попаданням до організму людини через органи дихання, ртуть акумулюється та залишається там на все життя.

Встановлено максимально допустиму концентрацію парів ртуті: для житлових, навчальних і робочих приміщень - $0,0003 \text{ мг/м}^3$; для виробничих приміщень - $0,0017 \text{ мг/м}^3$. Концентрація парів ртуті в повітрі понад $0,2 \text{ мг/м}^3$ викликає гостре отруєння організму людини.

Симптоми гострого отруєння проявляються через 8-24 години: починається загальна слабкість, головний біль та підвищується температура; згодом - болі в животі, розлад шлунку, запалення ясен.

Ознаками такого отруєння є: зниження працездатності, швидка стомлюваність, послаблення пам'яті і головний біль; в окремих випадках можливі катаральні прояви з боку верхніх дихальних шляхів, кровотечі ясен, легке тремтіння рук

та розлад шлунку. Тривалий час ніяких ознак може й не бути, але потім поступово підвищується стомлюваність, слабкість, сонливість; з'являються - головний біль, апатія й емоційна нестійкість; порушується мовлення, тремтять руки, повіки, а у важких випадках - ноги і все тіло.

Тривалий час ніяких ознак може й не бути, але потім поступово всі ознаки підвищуються. Ртуть уражує нервову систему, а довгий вплив її може викликати божевілля. До професійних хвороб треба віднести таку форму отруєння, як **меркуріалізм**.

МЕРКУРІАЛІЗМ – сукупність патологічних змін, які виникають внаслідок тривалого (роки) впливу на організм парів ртуті в дуже невеликих концентраціях.

Перша допомога при отруєнні ртуттю:

Якщо ртуть потрапила на відкриту ділянку шкіри:

- треба протягом 5-10 хвилин промити водою або витерти вологою серветкою;
- далі обробити вражені ділянки 5-10% розчином нашатирного спирту.

Якщо ртуть потрапила в очі:

- терміново промити очі слабким розчином питної соди (1/2 чайної ложки соди на стакан води).

Якщо ртуть потрапила у шлунок:

- негайно промити шлунок водою (повторити 2-3 рази);
- прийняти 20-30 г активованого вугілля – після чого дати випити молока, збитий з водою яєчний білок;
- прийняти проносні ліки;
- продовжити клінічне лікування, або провести госпіталізацію.

Категорично забороняється зберігати і приймати їжу, а також палити в приміщеннях, де виділяються пари ртуті та її сполуки.

Дії населення при розливі ртуті у приміщенні.

Якщо у приміщенні розбито ртутного градусника:

- виведіть з приміщення всіх людей, у першу чергу дітей, інвалідів, людей похилого віку;
- відчиніть настіж усі вікна у приміщенні;
- максимально ізолюйте від людей забруднене приміщення, щільно зачиніть всі двері;
- захистіть органи дихання вологою марлевою пов'язкою;
- негайно починайте збирати ртуть: збирайте спринцівкою великі кульки і відразу скидайте їх у скляну банку з розчином (2 г перманганату калію на 1 літр води), більш дрібні кульки збирайте щіточкою на папір і теж скидайте в банку. Банку щільно закрийте кришкою.

ПАМ'Я'ТАЙТЕ!

Використання пілососу для збирання ртуті – **категорично забороняється**.

Для збору ртуті приготуйте:

- ✓ банку з щільною кришкою, яка наповнена водою (чи розчином – 2 г перманганату калію на 2 літра води);
- ✓ звичайний пензлик;
- ✓ гумову грушу;
- ✓ лейкопластир чи клейку стрічку;
- ✓ мокру газету;
- ✓ ганчірку;
- ✓ розчин перманганату калію.

- вимийте забруднені місця мильно-содовим розчином (400 грамів мила і 500 грамів кальцинованої соди на 10 літрів води) або розчином перманганату калію (20 грамів на 10 літрів води);
- зачиніть приміщення після обробки так, щоб не було сполучення з іншими приміщеннями і провітрюйте протягом трьох діб;
- утримуйте в приміщенні, по можливості, температуру не нижче 18-20С для скорочення термінів обробки протягом проведення всіх робіт;
- вичистіть та промийте міцним, майже чорним розчином марганцівки підшви взуття, якщо ви наступили на ртуть.

Якщо ртуті розлито більше, ніж у градуснику

- зберігайте спокій, уникайте паніки;

- виведіть з приміщення всіх людей, надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку - вони підлягають евакуації в першу чергу;
- захистіть органи дихання хоча б вологою марлевою пов'язкою;
- відчиніть настіж усі вікна ;
- ізолюйте максимально забруднене приміщення, щільно зачиніть всі двері;
- швидко зберіть документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі;
- вимкніть електрику та газ, загасіть вогонь у грубах перед виходом з будинку;
- негайно викликайте **службу порятунку «101»** або **зателефонуйте у поліцію «102»**.

Боротьба з великою кількістю ртуті та її парів дуже складна. Хіміки називають її демеркуризацією.

Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності
Запорізької області

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БУКЛЕТ ДЛЯ НАВЧАННЯ НАСЕЛЕННЯ

ОБЕРЕЖНО – РТУТЬ!

м. Запоріжжя